ئایا دەزانیت

ئەوکەسەی هیجرەت دەکات وئامادەکاری دەکات بۆ هیجرەتکردن بۆخاکی ئیسلام چی بۆهەیە لەلای الله تعالی ؟

نوسەر :
مامۆستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

بسم الله الرحمن الرحيم

ئـــــــايا دەزانيت

ئەوكەسەی هیجرەت دەکات وئامادەکاری دەکات بۆ هیجرەتکردن بۆخاکی ئیسلام چی بۆهەیە لەلای الله تعالی ؟

نوسەر :

مامۆستا ئوسامە تەوحیدی شارەزووری

الدولة الإسلامية

خلافة على منهاج النبوة

١٤٤٧ هـ

ئیمام ـ ی سعید بن جبیر ـدەفەرموێت : پیاوێ هەبوو لەمەکە خزاعی بوو ونەخۆش بــوو ئەوپیاوەش ضمره بن عیص بن ضمره بوو فەرمانی کرد بەکــەسوکارەکەی کەلەسەر جێگایەك پاڵی بخەن و هەڵـیـبگرن وبیبەن بەرەو مەدیــنە بەڵام لەڕێگادا کەگەشتنە تنعیم ئەو پیاوە وەفـاتی کرد ئەم ئایەتە دابەزی

(وَمَن يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ وَمَن يَخْرُجْ مِن بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا) النِّسَاء : ١٠٠

هەرکەسێک لەبەردینەکەی اللّٰه لەخاکی خۆی کۆچ بکات لەو وڵاتەدا کەبۆی دەچێ جێگاو شوێنی باشی حەوانەوەی بۆدەبێ و دەکەوێتە فراوانیەوە(چونکە دینەکەی بەڕێوە دەبات بەئازادانە) وەهەرکەسێ لەماڵی خۆی دەربــچێت بۆهیجرەتکردن بۆلای اللّٰه وڕەسولەکەی پاشان لەرێدا مردنی پێگەیشت، پێش ئەوەی بگاتە ئەوجێگایەی بۆی دەچێ ئەوە بێگومان پاداشتەکەی بۆ مسۆگەر دەبێت لەلای اللّٰه وە اللّٰه هەمیشە لێبوردە و میهرەبانە. [صحيح البخاري (4 / 18)]

ئیمام ـی ابن بطَّال رحمه اللّٰه ـدەفەرموێت : "وفيه دليل أن مَن شرَع في عمل من عمل الطاعات، وصحَّت فيه نيَّته للّٰه، وحال بينه وبين تمامه الموت - فإن الرجاء قوي أن اللّٰه قد كتَبه في الآخرة من أهل ذلك العمل، وتقبَّله منه"

ئەم بەسەرهاتە بەڵگەی ئەوەی تێدایــە کەهەرکەسێ هەوڵی تەواو بدات بۆکردنی کارێ لەکارە چاکەکان و نیەتەکەی تەنها بۆاللّٰه بێت بەڵام مردن ببێت بەرێگر لەکردنی ئەوکارە ئەوا ئومێدی زۆر هەیە کەاللّٰه تعالی لەرۆژی قیامەتدا ئەوکەسە لەریزی ئەوانە حساب دەکات کەئەوکــارە چاکەیەیان ئەنجام داوە و لێی قبوڵ دەکات . [شرح صحيح البخاري؛ لابن بطال، (4 / 522)]

عمرو بن العاص ڕەزای اللە ـی لێ بێت ـدەفەرموێت : أتيتُ النبي صلى اللّٰه عليه وسلم، فقلت: ابسط يمينك فلأُبايعك، فبسط يمينه، قال: فقبضتُ يدي، قال: ((ما لك يا عمرو؟))، قال: قلت: أردت أن أشترطَ، قال: ((تشترط بماذا؟))، قلت: أن يغفرَ لي، قال: ((أما علِمتَ أن الإسلام يهدِم ما كان قبله، وأن الهجرة تهدِم ما كان قبلها، وأن الحج يهدِم ما كان قبله))

هاتـم بۆلای پێغەمبەرصلى اللّٰه عليه وسلم وتت دەستی ڕاستت بێنە تابەیعەتت پێ بدەم پێغەمبەر صلى اللّٰه عليه وسلم دەستی ڕاستی هێنا بەڵام من دەستی خۆمم گرتەوە پێغەمبەر صلى اللّٰه عليه وسلم فەرمووی ئەوەچیتە ئەی عەمر ؟ عەمر فەرمووی ئەمەوێ مەرج دانێم پێغەمبەر صلى اللّٰه عليه وسلم فەرمووی مەرجی چی دائەنێی ؟ عەمر فەرمووی ئەومەرجەدائەنێم کەلێم خۆش بی پێغەمبەر صلى اللّٰه عليه وسلم فەرمووی ئايـا نەتزانیوە بون بەموسڵمان

هەموو كارەكانی پێش خۆی دەسڕێتەوە وە هیجرەت كردن هەموو تاوانەكانی پێش خۆی دەسڕێتەوە وە حەج كردن تاوانەكانی پێش خۆی دەسڕێتەوە . [صحيح مسلم، (1 / 112)]

عمرو بن عبسة، ـدەفەرموێ : قال: قال رجل: يا رسول اللّٰه، ما الإسلام؟ قال: ((أن يُسلِمَ قلبُك للّٰه عز وجل، وأن يَسلَم المسلمون من لسانك ويدك))، قال: فأي الإسلام أفضل؟ قال: ((الإيمان))، قال: وما الإيمان؟ قال: ((أن تؤمن باللّٰه وملائكته، وكُتبه ورُسله، والبعث بعد الموت))، قال: فأي الإيمان أفضل؟ قال: ((الهجرة))، قال: فما الهجرة؟ قال: ((تَهجُر السوءَ))، قال: فأي الهجرة أفضل؟ قال: ((الجهاد))، قال: وما الجهاد؟ قال: ((أن تُقاتل الكفارَ إذا لقيتَهم))، قال: فأي الجهاد أفضل؟ قال: ((مَن عُقِر جوادُه، وأُهرِيقَ دمُه))، [مسند أحمد، (28 / 251)]

عمرو بن عبسة، ـدەفەرمویٚ : پیاویٚ وتی ئەی پیٚغەمبەری اللّٰە

صلى اللّٰە عليە وسلم ئیسلام چیە ؟

پیٚغەمبەر صلى اللّٰە عليە وسلم فەرمووی (ئیسلام ئەوەیە بەدڵ تەسلیم بەاللّٰە بیت وە موسڵمانان لەزمانت ودەستت پاریٚزراو وسەلامەت بن) پیاوەکە وتــی ئەی کام ئیسلام زۆر بەرزە وباشە ؟

پیٚغەمبەر صلى اللّٰە عليە وسلم فەرمووی (ئیمان)

پیاوەکە وتــی ئیمان چیە؟

پیٚغەمبەر صلى اللّٰە عليە وسلم فەرمووی (ئیمان بهیٚنی بەاللّٰە و فریشتەکانی وکتیٚبەکانی و پیٚغەمبەرەکانی و زیندووبونەوە لەپاش مردن)

پیاوەکە وتی کام ئیمان زۆر بەرز وباشترە ؟

پێغەمبەر صلی اللّٰه علیە وسلم فەرمووی((هیــجرەتکردن))

پیاوەکە وتی هیجرەت چیە ؟

پێغەمبەر صلی اللّٰه علیە وسلم فەرمووی ((کۆچ بکەی لەهەموو خراپەیەك))

پیاوەکە وتی کام هیجرەت زۆر گەورە و بەرزە؟

پێغەمبەر صلی اللّٰه علیە وسلم فەرمووی((جیهادکــردن))

پیاوەکەوتی جیهاد چیە؟

پێغەمبەر صلی اللّٰه علیە وسلم فەرمووی ((کاتێ گەشتی بەکافران بیانکوژیت))

پیاوەکە وتی کام جیهاد گەورەتر وبەرزترە؟

پێغەمبەر صلی اللّٰه علیە وسلم فەرمووی ((ئەوکەسەی کەلەجیهاد دەکوژرێت و خوێنی دەڕژێت لەپێناو اللّٰه))

كَثير بن مُرَّة دەڵێت : ئەبو فاطمە پێی وتم کەوتویەتی بەپێغەمبەر صلى اللّٰه عليه وسلم يارسول اللّٰه کردارێکم پێ بڵێ تاکو ئەنجامی بدەم ولەسەری بەردەوام بم پێغەمبەر صلى اللّٰه عليه وسلم فەرمووی دەست بگرە بەهیجرەتکردن چونکە هیچ کارێ نیە هاوشێوەی هیجرەت گەورەبێت .

أنه قال: يا رسول اللّٰه، حدِّثني بعمل أستقيم عليه وأعمله، قال له رسول اللّٰه صلى اللّٰه عليه وسلم: ((عليك بالهجرة، فإنه لا مثلَ لها)) [سنن النسائي، (7 / 145)]

المناوي دەفەرموێت لەشەرح ئەو فەرموودەیە

أي: "الزم التحـوُّل من ديار الكفر إلى ديار الإيمان.

واتا دەستبگرە بە دەرچون لەوڵاتی کوفرەوە بۆ وڵاتی ئیمان .

عبدالله بن عمرو رضي الله عنه، ـدەفەرموێت : رسول الله صلى الله عليه وسلم: پێی فەرمووم ((أتعلم أول زمرة تدخل الجنة من أُمتي؟))، قال: الله ورسوله أعلم، فقال: ((المهاجرون يأتون يوم القيامة إلى باب الجنة ويستفتحون، فيقول لهم الخزنة: أَوَقَد حُوسِبتُم؟ فيقولون بأي شيء نُحاسب؟ وإنما كانت أسيافنا على عواتقنا في سبيل الله، حتى مِتنا على ذلك، قال: فيُفتح لهم، فيَقِيلون فيه أربعين عامًا قبل أن يدخلها الناس))

ئايا دەزانی یەکەم کۆمەڵ لەئومەتەکەم کەدەچێتە بەهەشتەوە کێــن؟ وتم الله ورسولەکەی باشتر دەزانن پێغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرمووی ئەوکمەڵەیە موهاجیرەکانن لەڕۆژی قیامەتدا دێن بۆلای دەرگای بەهەشت وداواکردنەوەی دەرگاکە دەکەن پێیان دەوترێ ئایا لێپرسینەوەتان لەگەڵدا کــرا ؟

ئەوانیش دەڵێن بۆچی لێپرسینەوەمان لەگەڵ بکـرێ کەلەدونیادا شمشێرەکانمان لەسەر شانمان بوە هەموکات ئامادەی جیهادکردن بوینە تالەسەرئەوەش مردین ئینجا دەرگایان بۆدەکرێتەوە ئیسراحەت دەکەن لەبەهەشتدا بە 40ساڵ پێش هەموو خەڵکانی تر دەکەون لەچونە بەهەشت.

[الحاكم (2389)]

کەواتـا گەر خۆت هەڵخەڵەتاندوە بەعوزر هێنانەوە تا دانیشیت هیجرەت نەکەی ئەوا ضمره بن عیص بهێنە پێش چاوی خۆت کەسەرەڕای ئەوەی عوزریشی هەبوو بەڵام هیجرەتی کرد

ئەگەر ئیمانت لاوازە ئەوا ئەوفەرموودانە بهێنە پێش چاوت کەباس لەگەورەی وفەزڵی هیجرەت دەکات لەپێناو اللّٰه ـدا

وه هیچ شتێ نابێته عوزر بۆهیجرەت نەکردن ئیلا کارێ نەبێت کەلەخودی هیجرەتکردنە گەورەتربێت و ئامانجی هیجرەتکردنەکە بەوکارە بەدی بهێنرێت یاخود نەبونی ڕێگە وسەرەڕای هەوڵ وکۆششی بەردەوامت بۆی وپاڵنەدانەوە .

الحمد لله رب العالمين

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ